

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин

Протокол №2 від 02.09.2019 р.

Завідувач кафедри

_____ Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Мікроекономіка»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробники: Данкєєва О.М.
ст. викладач кафедри економіки
та міжнародних економічних
відносин
Зиза О.О. доцент кафедри
економіки, к.е.н.

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова дисципліна
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	24
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,6
самостійної роботи студента	6,4
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – вивчення механізму прийняття економічних рішень на рівні споживачів і фірм у заданих господарських умовах – на основі сучасних економічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою і вітчизняною наукою та апробованих практикою.

Завдання: допомогти студентам оволодіти знаннями з сучасної мікроекономічної теорії, навчитися самостійно оцінювати: принципи і мотиви поведінки споживачів і фірм на ринку, а також умови, що визначають оптимальний стан ринкових агентів в економічній системі.

Предмет: механізм прийняття рішень на рівні споживачів і фірм.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Предмет і метод мікроекономіки
2. Ринок та його механізм: мікроекономічний аналіз
3. Теорія еластичності
4. Теорія поведінки споживача
5. Теорія поведінки виробника. Підприємство як мікроекономічний суб'єкт
6. Витрати виробництва
7. Основи теорії ринкових структур. Досконала конкуренція
8. Загальна рівновага і ефективність ринкової системи
9. Недосконала конкуренція. Чиста монополія
10. Ринок монополістичної конкуренції
11. Олігополістичний ринок
12. Ринки факторів виробництва

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теорія ринку. Теорія поведінки споживача					
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	12	2	2		8
Тема 2. Ринок та його механізм: мікроекономічний аналіз	12	2	2		8
Тема 3. Теорія еластичності	12	2	2		8
Тема 4. Теорія поведінки споживача	14	4	2		8
Тема 5. Теорія поведінки виробника. Підприємство як мікроекономічний суб'єкт	12	2	2		8
Тема 6. Витрати виробництва	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 1	74	14	12	-	48
Змістовий модуль 2. Теорія поведінки фірми. Теорія ринкових структур					
Тема 7. Основи теорії ринкових структур. Досконала конкуренція	12	2	2		8
Тема 8. Загальна рівновага і ефективність ринкової системи	12	2	2		8
Тема 9. Недосконала конкуренція. Чиста монополія	12	2	2		8
Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	12	2	2		8
Тема 11. Олігополія	14	4	2		8
Тема 12. Ринки факторів виробництва	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 2	76	16	12	-	48
Усього годин	150	30	24	-	96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – запитань і відповідь Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Семінар з виконанням практичних задач Ринок та його механізм: мікроекономічний аналіз	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Теорія еластичності	2
4	Семінар з виконанням практичних задач Теорія поведінки споживача	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Теорія поведінки виробника. Підприємство як мікроекономічний суб'єкт	2
6	Семінар з виконанням практичних задач Витрати виробництва	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Основи теорії ринкових структур. Досконала конкуренція	2
8	Семінар з виконанням практичних задач Загальна рівновага і ефективність ринкової системи	2
9	Семінар з виконанням практичних задач Недосконала конкуренція. Чиста монополія	2
10	Семінар з виконанням практичних задач Ринок монополістичної конкуренції	2
11	Семінар з виконанням практичних задач Олігополістичний ринок	2
12	Семінар з виконанням практичних задач Ринки факторів виробництва	2
Всього		24

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами торгів акціями та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теорія ринку. Теорія поведінки споживача			
Семінар – запитань і відповідь Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Мікроекономіка як наука 2. Методологія мікроекономіки: теорії і моделі 3. Мікросистема та її основні характеристики Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням практичних задач Тема 2. Ринок та його механізм: мікроекономічний аналіз	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Ринок як система економічних відносин 2. Попит на товари та послуги та його фактори 3. Пропозиція товарів та послуг та її фактори 4. Ринкова рівновага та її різновиди Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 3. Теорія еластичності	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Еластичність попиту 2. Еластичність пропозиції 3. Коефіцієнт еластичності у короткому і довгому періоді 4. Податкова політика і коефіцієнт еластичності Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 4. Теорія поведінки споживача	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Корисність і попит. 2. Бюджетна лінія і оптимум споживача. 3. Рівновага споживача: кардиналістський і ординалістський підходи. 4. Ефект доходу та ефект заміщення. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 5. Теорія поведінки виробника. Підприємство як мікроекономічний суб'єкт	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Виробнича функція. Загальний, середній і граничний продукт. 2. Заміщення факторів виробництва. Оптимальна комбінація ресурсів. 3. Розширення виробництва. Лінія зростання й віддача від масштабу. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 6. Витрати	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Витрати: їх суть та види	Тестування, фронтальне та індивідуальне

виробництва		2. Прибуток і дохід 3. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 4. Витрати виробництва у довгостроковому періоді Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	48		
Змістовий модуль 2. Теорія поведінки фірми. Теорія ринкових структур			
Семінар з виконанням практичних задач Тема 7. Основи теорії ринкових структур. Досконала конкуренція	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Ринкова структура і принцип максимізації прибутку фірми. 2. Досконала конкуренція. 3. Переваги і недоліки досконалої конкуренції. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 8. Загальна рівновага і ефективність ринкової системи	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Аналіз загальної рівноваги 2. Ефективність обміну 3. Ефективність виробництва 4. Загальна рівновага і економіка добробуту Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 9. Недосконала конкуренція. Чиста монополія	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Основні умови виникнення монополії та її види. 2. Рівновага монополії у короткостроковому періоді. 3. Рівновага фірми-монополіста в довгостроковому періоді. 4. Показники монопольної влади. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Монополістична конкуренція та її основні риси. 2.Визначення ціни і обсягу виробництва. 3.Витрати монополістичної конкуренції 4. Нецінова конкуренція. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 11. Олігополістичний ринок	8	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Ознаки олігополістичного ринку. 2.Форми поведінки фірм в умовах олігополістичних структур. 10.3.Поведінка фірми щодо ціни та випуску на ринку олігополії. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання практичних завдань	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

5.Здатність оцінити стан та перспективи економічних систем макrorівня та обґрунтувати раціональну та ефективну поведінку економічних мікросуб'єктів у ринкових умовах за результатами аналізу причинно-наслідкових зв'язків, що визначають економічний вибір, оцінки показників діяльності.												
6.Здатність застосовувати набуті знання мікроекономічної теорії та навички мікроекономічного аналізу для прогнозування та розробки механізму і заходів господарчої та соціальної політики фірми.												

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		0,5			2,5
Тема 2	2	1	0,5			3,5
Тема 3	2	1	0,5			3,5
Тема 4	2	1	0,5			3,5
Тема 5	2	1	0,5			3,5
Тема 6	2	1	0,5		5	3,5
Разом змістовий модуль 1	12	5	3		5	25

Змістовий модуль 2						
Тема 7	2	1	0,5			3
Тема 8	2	1	0,5			3
Тема 9	2	1	0,5			3
Тема 10	2	1	0,5			3
Тема 11	2	1	0,5			2,5
Тема 12	2		0,5		5	2,5
Разом змістовий модуль 2	12	5	3		5	25
Разом						50

\Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Електронний конспект лекцій. Фоміна О.О. Мікроекономіка: Конспект лекцій. Кривий Ріг, 2016. 79 с.
2. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: Практикум: Навч. посіб. 3є вид. К.: Знання, 2012. 491 с.
3. Верченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник. Івано-Франківськ, «Лілея НВ». 2015. 348 с
4. Поплавська Ж. В. Мікроекономіка: Теорія і практика управлінської економіки: Навч. Посіб. 2 ге вид., перер.і доповн. К.: Алерта, 2012. 272 с.
5. Гронтковська Г.Е. Косик А.Ф. Мікроекономіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 438 с.
6. Уфімцева О. Ю. Мікроекономіка. Курс лекцій: Підручник. Дніпропетровськ.: ПДАБА, 2012. 174 с.
7. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. Учебник для вузов. М.: издательская группа НОРМА – ИНФРА М, 2010. 572 с.
8. Павленко І. М. Мікроекономіка : Навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
9. Пустовійт Р. Ф. Методика розв'язування задач з мікроекономіки : Навч. посіб. 2-ге вид. К. : Кондор, 2005. 102 с.
10. Рудий М. М. Мікроекономіка : Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
11. Наливайко А.П. Мікроекономіка: підручник. К.: КНЕУ, 2011. 446 с.
12. Стеблій Г. Я. Мікроекономіка : Навч. посіб. К. : Фірма "ІНКОС", Центр навчальної літератури, 2007. 221 с.
- 13.Петрушенко Ю.М. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язання задач: навч. Посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2012. 320 с.
14. Мікроекономіка і макроекономіка (теоретичні основи і навчальний тренінг): навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» денної та заочної форм навчання. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2015. 172 с.

Допоміжна

15. Мікроекономіка: Пакет комплексних завдань для поточного та підсумкового контролю знань студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання. Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. 107 с.
16. Микроэкономика: Сокр. пер. с англ. / Науч. ред.: В. Т. Борисович, В. М. Полтерович, В. И. Данилов и др. М.: Экономика. Дело, 2010. 530 с.
17. Пода А. К. Мікроекономіка. Збірник задач для студентів економічних спеціальностей: навчальний посібник . К.:ІСДО, 2011. 123 с.
18. Слухай С. В. Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. Київ: Лібра, 2011. 256 с.
19. Хайман Д. Н. Современная микроэкономика: анализ и применение. В 2-х т.: Пер. с англ. М.: Финансы и статистика, 2010. Т. 2. 320 с.

Інформаційні ресурси

20. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
21. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
22. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control>
23. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>